

brega i mokraćnih putova, dalje živčane smetnje u obliku nepotpunih ili potpunih kljenuti udova, a osim toga i druge teške opće smetnje, na pr. groznica, slabost, poremećaji srčanoga rada i disanja, a kod bređih životinja i pobačaji. Od živčanih smetnja javljaju se potištenosti, pospanosti, mišićni trzaji ili grčevi. Najčešći znakovi bolesti jesu: gubitak teka, pojačana žeđa, prestanak rada predželučaca, zatim proljevi odnosno začepi, gdje su izmetine jako promijenjene (poput gline) ljepljive, sluzave i smrdljive. Neke životinje boluju po nekoliko dana, a dru-

ge ozdrave tek nakon odgovarajućeg liječenja za jedno 10—12 dana.

Kao prvu pomoć treba u početku odrediti oboljelima životinjama 2—3 dnevni post, a umjesto vode davati im sluz od lanenog sjemena ili vapnenu vodu. Zatim obustaviti svako daljnje hranjenje škodljivim krmama; valja dakle krmu uvijek točno pregledati i odabrati onu, koja je ispravna. Ponekad, morat ćemo krmu prije hranjenja dapače i pariti ili prokuhati. Ne uspijemo li ni tim postupcima, treba se obratiti stručnjaku.

Prof. dr. Milan Šlezić

ZA NAŠE DOMAĆICE

Mlijeko s medom i jajem — 1 žlica meda, 1 jaje, 1/8 litre mlijeka dobro se promiješa u šalici i nešto zagrije, pa se nakon toga poslužuje. Dobro je tome dodati nešto izribane kore limuna ili naranđe.

Mlijeko s voćnim sirupom — Na 0,2 litre mlijeka 2 žlice voćnog sirupa. Voćni sirup se u mlijeku dobro promiješa i nešto zagrije i nakon toga poslužuje.

Ukoliko mlijeko nije pasterizirano, dobro ga je prije prokuhati. U tom slučaju treba prije miješanja mlijeko nepotpuno ohladiti.

OBAVIJEST

Naredbom o organizaciji i provedbi mjera u cilju sprečavanja stočnih zaraza u god. 1959. na području NRH izdanom u Narodnim novinama (Sl. list NRH) 2. XII. 1958. među ostalim propisuju se mjere za sprečavanje tuberkuloze i bruceloze, pa ih u cijelosti iznosimo, kako bi se o svemu upoznali proizvođači mlijeka, kao i mljekarske organizacije.

Tuberkuloza

Obavezna i opća tuberkulinizacija intrakutanom metodom mora se provesti na području kotara: Bjelovar, Čakovec, Koprivnica, Krapina, Križevci, Varaždin i Zagreb. Tuberkulinizacija mora se izvršiti najkasnije do 30. lipnja 1959. godine.

U svim ostalim kotarima moraju se, u roku iz prethodnog stava, ispitati na tuberkulozu goveda kod svih stočara, koji prodaju mlijeko i mliječne proizvode za javnu potrošnju.

Tuberkulinizacija mora se provesti na svim poljoprivrednim dobrima, zadružnim i ostalim ekonomijama najkasnije do 31. svibnja 1959. godine.

Tuberkulinizaciju goveda vrše veterinarske stanice, a na poljoprivrednim dobrima

i ostalim ekonomijama koje imaju svoje veterinare, tuberkulinizaciju će izvršiti njihovi veterinari.

Bruceloza

a) Goveda

Na poljoprivrednim dobrima, zadružnim i ostalim ekonomijama obavezan je pregled rasplodnih goveda na brucelozu, koji se mora obaviti jedamput godišnje pregledom krvi serološkom probom, a najkasnije do 30. lipnja 1959. godine.

Mljekare, mljekarska poduzeća i zadruge, dužne su mlijeko koje sabiru na svojim sabiralištima, ispitati na brucelozu s prstenasto-mliječnom probom dvaput godišnje i to prvi puta najkasnije do 31. svibnja, a drugi puta do 31. listopada 1959. godine.

Ako se prstenasto-mliječnom probom utvrdi pozitivna ili sumnjiva reakcija, mora se serološki pretražiti krv svih goveda starijih od godinu dana koja se nalaze u stajama iz kojih potiče pregledano mlijeko.

b) Ovaca i koza (Melitokokozu)

Ovce i koze, na području kotara Pula i Rijeka, moraju se u toku 1959. godine ispitati na melitokokozu (brucelozu) serološkom pretragom krvi i to najkasnije do 31. lipnja.